

Aan
De minister van Financiën van Curaçao

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999)4619081

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800

Datum
23 januari 2026
Ons kenmerk
Cft 202600009
Pagina
1/9

Uw kenmerk

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Bijlagen
2

Onderwerp
Advies bij de vastgestelde begroting 2026

Geachte heer Cooper,

Op 12 januari 2026 ontving het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) de vastgestelde begroting 2026 (begroting) van het land Curaçao.¹ Hierbij ontvangt u het advies van het Cft bij deze begroting.² In bijlage 1 van deze brief vindt u een nadere uitleg en cijfermatige onderbouwing.

Oordeel

Curaçao begroot voor 2026 een overschot op de gewone dienst van XCG 19 miljoen. Ook in de periode 2027-2029 toont de begroting overschotten op de gewone dienst. Hiermee voldoet de begroting vooralsnog aan de centrale begrotingsnorm³ uit de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rft).⁴ De kwaliteit van de begroting is verbeterd, doordat Curaçao actuele toelichtingen en cijfermatige onderbouwingen in de begroting heeft opgenomen.

De begroting is echter nog niet volledig. Curaçao moet de structurele gevolgen van de recent aangekondigde verhoging van de Algemene Ouderdomsverzekering (AOV) nog verwerken in de begroting. Ook is er nog steeds geen definitieve oplossing voor het Curaçao Medical Center (CMC), waardoor de onduidelijkheid over de gevolgen voor de landsbegroting voortduurt. Tot slot is een definitief oordeel over de rentelastnorm niet mogelijk vanwege het ontbreken van gegevens over de collectieve sector.

Vervolg

Het Cft acht het van belang dat Curaçao diverse wijzigingen in de begroting doorvoert.

Op basis van artikel 12 lid 2 en lid 3 van de Rft doet het Cft u de volgende aanbevelingen:

1. Licht toe hoe de verhoging van de AOV en de eenmalige koopkrachtcompensatie worden gefinancierd en verwerk de structurele financiële gevolgen in de landsbegroting en het schommelfonds.
2. Finaliseer de oplossing voor het CMC. Verwerk eventuele (financiële) gevolgen in de begroting.
3. Maak inzichtelijk hoe de in de begroting opgenomen rentelastnorm voor 2026 is berekend. Stel de collectieve sector 2025-2026 vast en lever de ontbrekende rapportages over de collectieve sector aan, zodat bij de begroting 2027 formeel aan de rentelastnorm kan worden getoetst.

Het Cft verzoekt u uiterlijk op 6 februari 2026 om een reactie waarin u aangeeft hoe Curaçao invulling geeft aan deze aanbevelingen.⁵ Het Cft adviseert de aanbevelingen te verwerken in een aan te leveren ontwerpbegrotingswijziging.

Toelichting

Kwaliteit begroting

Het Cft merkt op dat de kwaliteit van de in de begroting opgenomen toelichtingen en onderbouwingen aanmerkelijk is verbeterd. Ook waardeert het Cft de wijze waarop Curaçao toelicht hoe de aanbevelingen van het Cft bij de ontwerpbegroting (OB) zijn verwerkt in de vastgestelde begroting.⁶ Dit vergroot de ordelijkheid en controleerbaarheid van de begroting.⁷

Resultaat gewone dienst en kapitaaldienst

Curaçao begroot voor 2026 een overschot op de gewone dienst van XCG 19 miljoen, dit is een duidelijke verbetering ten opzichte van het in de OB geraamde overschot van XCG 5 miljoen. Curaçao zet dit overschot deels in ter dekking van het tekort op de kapitaaldienst, conform de comptabiliteitsverordening van het land.

In de periode 2027-2029 loopt het verwachte overschot verder op tot XCG 81 miljoen in 2029. Dit meerjarige overschot is echter volledig afhankelijk van een succesvolle invoering van de *tourist entry tax* per 2027. Curaçao onderbouwt de verwachte inkomsten uit deze nieuwe belastingmaatregel op inzichtelijke wijze, maar geeft tegelijkertijd aan dat het wetgevingsproces nog moet worden doorlopen. Ervaring leert dat dit de nodige tijd vergt. Het Cft adviseert Curaçao om in de begroting tussentijdse mijlpalen op te nemen. Daarnaast verzoekt het Cft Curaçao om de bijbehorende uitvoeringslasten in de begroting inzichtelijk te maken.

Verhoging AOV en meerjarige dekking

Op 18 december 2025 hebben de regering van Curaçao en vier pensioenorganisaties een nationaal convenant gesloten inzake de verhoging van de AOV-uitkering.⁸ Op basis van dit convenant is de AOV-uitkering per 1 januari 2026 verhoogd naar XCG 1.000 per maand. Ook zal een eenmalige lumpsum van XCG 2.500 worden toegekend aan AOV-gerechtigden als compensatie voor hun koopkrachtverlies.

Het Cft heeft ambtelijk vernomen dat de eenmalige lumpsum vanuit de landsbegroting wordt gefinancierd, hiervoor zijn reeds toereikende middelen gereserveerd in de begrotingen van de ministeries van Financiën en Sociale Ontwikkeling, Arbeid en Welzijn. De structurele verhoging van de AOV-uitkering wordt gefinancierd vanuit de fondsen bij de Sociale Verzekeringsbank (SVB). Zowel de lumpsum als de verhoging van de AOV-uitkering zijn echter nog niet verwerkt in de begroting. Ook is onduidelijk op welke manier de Staten bij deze besluitvorming is betrokken. Het Cft verzoekt Curaçao daarom in de begroting op te nemen hoe de verhoging van de AOV-uitkering en de eenmalige lumpsum worden gefinancierd, en wat het meerjarige effect hiervan is op zowel de landsbegroting als het AOV-fonds en het schommelfonds.

De eenmalige lumpsum ter compensatie van koopkrachtverlies geldt uitsluitend voor ingezetenen van Curaçao en is niet van toepassing op toekomstige AOV-gerechtigden. Het Cft verzoekt Curaçao om zijn zienswijze te geven op het mogelijk juridische risico dat hierdoor kan ontstaan.

CMC

Curaçao licht in de begroting toe hoe de financiële problematiek van het CMC wordt aangepakt. De oplossing bestaat uit twee delen. Ten eerste zijn structureel extra middelen opgenomen in de begroting van de SVB en de landsbegroting om de exploitatie van het ziekenhuis sluitend te maken. Daarnaast wordt onderzocht hoe de schulden en ongedekte reserves van de CMC-entiteiten kunnen worden gesaneerd.

Uit de in de begroting opgenomen informatie blijkt dat de Raad van Ministers van Curaçao nog altijd geen formeel besluit heeft genomen over deze oplossingsrichting. Het trage besluitvormingstempo baart het Cft zorgen, temeer daar het Cft al sinds 2022 aandacht vraagt voor de precaire financiële situatie van het CMC.⁹ Het Cft roept Curaçao opnieuw op de oplossing voor het CMC zo spoedig mogelijk te formaliseren. Daarnaast herhaalt het Cft zijn advies om een deskundige toets te laten uitvoeren op de uiteindelijke uitwerking, in het bijzonder met betrekking tot de taxatie van het vastgoed en de waardering van de nieuw te verwerven deelnemingen in het CMC.¹⁰

Investerings-, leningen en rentelastnorm

Curaçao begroot voor 2026 XCG 199 miljoen aan investeringen. De investeringen worden in de begroting toereikend toegelicht, maar een meerjarig investeringsprogramma gekoppeld aan de ambitie van het land om de economie structureel te verbreden en te versterken, ontbreekt. Curaçao is voornemens deze investeringen grotendeels te financieren met nieuw aan te trekken leningen. In de begroting 2026 is een lening van XCG 186 miljoen opgenomen; in de periode 2027-2029 wil Curaçao daarnaast nog eens XCG 514 miljoen aantrekken. In 2025 heeft Curaçao een lening van XCG 148 miljoen aangetrokken bij Nederland.

Nu Curaçao structureel meer gaat lenen voor investeringen, is het van groot belang dat formele toetsing aan de rentelastnorm mogelijk wordt.¹¹ Hiervoor is het noodzakelijk dat Curaçao de achterstanden inhaalt bij de vaststelling van de collectieve sector en bij de rapportages over de cijfers van de collectieve sector.¹²

Het Cft begrijpt dat Curaçao hiervoor deels afhankelijk is van andere partijen, en beveelt Curaçao aan om ervoor te zorgen dat de rentelastnorm vanaf de begroting 2027 formeel kan worden getoetst. Voor het huidige begrotingsjaar kan Curaçao volstaan met een eigen cijfermatige onderbouwing van de rentelastnorm en de rentelasten over de geconsolideerde schuld van het land.

Vergunningenfee voor online kansspel aanbidders

Curaçao raamt jaarlijks XCG 30 miljoen aan baten uit de vergunningenfee voor online kansspel aanbidders. De begroting en de uitvoeringsrapportages bevatten echter geen realisatiecijfers van het aantal verstrekte vergunningen en de opbrengsten daarvan, waardoor het Cft niet kan beoordelen hoe realistisch de raming is. Het Cft verzoekt Curaçao om de meest recente realisatiegegevens op te nemen in de begroting en over de realisatie te rapporteren in de uitvoeringsrapportages.

Toetsingskader financieel beheer

De evaluatiecommissie Rft concludeerde in 2024 dat landen de beoordeling van het financieel beheer door het Cft soms als onvoorspelbaar ervaren. Het Cft heeft daarop in samenwerking met Curaçao en Sint Maarten een toetsingskader ontwikkeld waarmee de kwaliteit van het financieel beheer kan worden beoordeeld.¹³ Dit concepttoetsingskader is verkennend toegepast bij de OB 2026.¹⁴ Het Cft verzocht de minister van Financiën om zijn zienswijze op het toetsingskader en de toepassing daarvan op de OB, maar heeft nog geen reactie ontvangen. Het Cft ontvangt deze zienswijze graag zo spoedig mogelijk, zodat het toetsingskader bestuurlijk kan worden vastgesteld.

Belastingdienst

Het Cft houdt zijn zorgen over de situatie bij de Belastingdienst van Curaçao. Een goed functionerende en integere Belastingdienst is immers essentieel om de belastingraming te realiseren en de in de begroting voorgenomen beleidsvoornemens te kunnen uitvoeren. Deze zorgen worden bevestigd door de conclusie van de Algemene Rekenkamer Curaçao dat het buiten invordering stellen van circa XCG 3.100 miljoen aan openstaande aanslagen over 2017 en eerder, niet rechtmatig heeft plaatsgevonden in 2023.¹⁵

Het Cft herhaalt dringend zijn verzoek om informatie te ontvangen over de voortgang van de verbeterprogramma's bij de Belastingdienst. Ook verkrijgt het Cft graag inzicht in de actuele omvang van het invorderingsbestand van de Belastingdienst.

Tot slot

Zoals het Cft ook in zijn advies bij de OB constateerde, voert Curaçao aanzienlijke structurele lastenverhogingen door. Ten opzichte van de vastgestelde begrotingswijziging 2025 stijgen de totale lasten in 2026 met XCG 127 miljoen, een stijging van 7 procent.

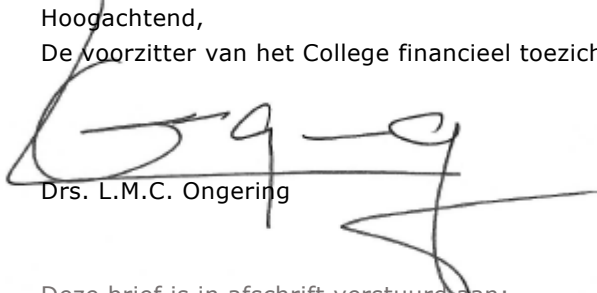
Deze structurele lastenverhogingen vergroten de kwetsbaarheid van de begroting voor conjuncturele schokken. Dit risico wordt versterkt doordat de economie van Curaçao in toenemende mate afhankelijk is van het toerisme.

Kenmerk
Cft 202600009
Blad
5/9

Bij een economische terugval kunnen de overheidsinkomsten relatief snel onder druk komen te staan, terwijl de lasten grotendeels vastliggen. Het Cft acht het daarom raadzaam om behoedzaam met beleidsintensiveringen om te gaan.

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'L.M.C. Ongerling', written over a horizontal line. The signature is stylized with a large 'L' and a long horizontal stroke.

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De minister-president van Curaçao
De secretaris-generaal van het ministerie van Financiën van Curaçao

Bijlage 1: Uitleg en cijfermatige onderbouwing

Gewone dienst

In tabel 1 is de realisatie weergegeven van de gewone dienst voor 2024, de vastgestelde begrotingswijziging 2025, de vastgestelde begroting 2026 en de meerjarenbegroting voor de periode 2027-2029.

Tabel 1: Meerjarig overzicht gewone dienst (in miljoenen XCG)¹⁶

	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Baten	1.963	2.000	2.071	2.219	2.281	2.343
Belastingen	1.743	1.791	1.851	1.983	2.045	2.106
Schenken en subsidies	38	22	24	24	24	24
Andere baten	182	188	196	212	212	212
Lasten	1.899	1.925	2.052	2.156	2.210	2.262
Beloning van personeel	466	501	541	559	577	593
Goederen en diensten	248	280	309	309	311	312
Afschrijving vaste activa	77	81	85	89	92	95
Rentelasten	102	96	104	108	113	114
Subsidies & Overdrachten	469	441	459	482	489	489
Sociale zekerheid	497	518	541	566	586	616
Andere lasten	40	7	11	11	11	11
Dotatie schommelfonds	0	0	0	0	0	0
Reserveringen	0		2	32	32	32
Resultaat	65	75	19	62	71	81

Bron: conceptjaarrekening 2024, vastgestelde begrotingswijziging 2025 en vastgestelde begroting 2026 van Curaçao.

Baten

De baten stijgen in 2026 met XCG 71 miljoen ten opzichte van 2025, van XCG 2.000 miljoen in 2025 tot XCG 2.071 miljoen in 2026. Deze toename wordt grotendeels verklaard door hogere belastingbaten (+XCG 60 miljoen) en hogere andere baten (+XCG 8 miljoen).

De belastingraming voor 2026 en verder is gebaseerd op de realisatiecijfers tot en met juli 2025 en economische groeicijfers van de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten (CBCS) van eveneens juli 2025. Curaçao past vervolgens enkele correcties toe, gebaseerd op de verwachtingen van de Ontvanger. Deze ramingsmethodiek is goed navolgbaar. De stijging van de belastingbaten in 2026 is met name toe te schrijven aan een toename van de indirecte belastingen, waaronder de omzetbelasting en de invoerrechten. Het Cft heeft geen punten bij de belastingraming.

De andere baten nemen in 2026 toe als gevolg van een toename van de license fees voor internationale betalingen, hogere dividendinkomsten en de indexerings van niet-belastinginkomsten. Curaçao verwacht in 2026 XCG 7 miljoen aan dividendinkomsten, waarvan XCG 2 miljoen afkomstig is van Curaçao Airport Holding en XCG 5 miljoen van Curoil. De Landsverordening leges, precariorechten en retributies op basis waarvan de tarieven voor overheidsdiensten geïndexeerd kunnen worden, treedt naar verwachting in de tweede helft van 2026 in werking. Volgens Curaçao bedragen de meeropbrengsten XCG 10 miljoen.

Lasten

Curaçao begroot XCG 2.052 miljoen aan lasten in 2026, een stijging van XCG 127 miljoen ten opzichte van 2025. Vanaf 2027 lopen de lasten verder op, tot XCG 2.262 miljoen in 2029.

Personeelslasten

De personeelslasten nemen fors toe, vooral door een verbetering van de arbeidsvoorwaarden voor ambtenaren en gelijkgestelden. Voor 2026 begroot Curaçao XCG 541 miljoen aan personeelslasten, een toename van XCG 40 miljoen ten opzichte van 2025. Deze toename staat haaks op de doelstelling van het Landspakket om de *public wage bill* te verlagen en de kosten van de publieke sector terug te dringen.

Goederen en diensten

Het verbruik van goederen en diensten neemt structureel toe, van XCG 280 miljoen in 2025 tot XCG 309 miljoen in 2026 en verder. Curaçao legt in de begroting uit dat deze toename het gevolg is van doelbewust beleid gericht op het moderniseren van de overheid en het verbeteren van de dienstverlening. De hogere lasten moeten bijdragen aan een efficiëntere en effectievere overheid, waardoor de operationele kosten uiteindelijk zullen dalen.

Sociale zekerheid

Het schommelfonds bij de SVB toont gedurende de begrotingsperiode een overschot.¹⁷ Vanaf 2030 ontstaat echter een tekort in het schommelfonds en zal het land, op basis van de huidige ramingen, moeten doteren aan het schommelfonds. Deze dotatie is aanvullend op de landsbijdragen aan de fondsen AOV (in 2026 XCG 25 miljoen), Algemene Verzekering Bijzondere Ziektekosten (XCG 3,3 miljoen) en Basisverzekering Ziektekosten (XCG 291 miljoen). De verhoging van de AOV en de eenmalige lumpsum zijn hierin nog niet meegenomen.

Kapitaaldienst

In tabel 2 is de realisatie weergegeven van de kapitaaldienst voor 2024, de vastgestelde begrotingswijziging 2025, de vastgestelde begroting 2026 en de meerjarenbegroting voor de periode 2027-2029.

De kapitaaldienst vertoont een klein tekort in 2026, en is in de daaropvolgende jaren in evenwicht. Dit tekort wordt mede veroorzaakt door de inzet van eigen middelen voor investeringen, die in de begroting niet als ontvangsten zijn opgenomen.

Tabel 2: Meerjarig overzicht kapitaaldienst (in miljoenen XCG)¹⁸

	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Ontvangsten	141	323	283	322	302	292
Afschrijvingen	77	81	85	89	92	95
Verkoop Onroerende Goederen	4	0				
Reserves/voorzieningen	40	0				
Ontvangen aflossingen	21	13	13	43	43	39
Aangegane geldleningen	0	148	186	190	167	157
Herfinanciering obligatielening	0	80				
Uitgaven	240	408	291	322	302	292
Investerings	143	204	199	193	168	157
Kapitaalverstrekkingen/deelnemingen	3	0	3	35	35	35
Reserves/voorzieningen	26	0	0	0	0	0
Aflossing leningen	68	204	89	93	98	100
Saldo	-99	-85	-7	0	0	0

Bron: conceptjaarrekening 2024, vastgestelde begrotingswijziging 2025 en vastgestelde begroting 2026 van Curaçao.

Voor 2026 begroot Curaçao totaal XCG 199 miljoen aan investeringen, waarvan XCG 186 miljoen te financieren met nieuw aan te trekken leningen bij Nederland. Een meerjarig investeringsplan ontbreekt, evenals een strategische visie op schuldbeheer en het verlagen van de schuldquote. Curaçao heeft zich ten doel gesteld binnen drie tot vijf jaar de schuldquote te verlagen tot 55 procent van het bruto binnenlands product (bbp). De huidige schuldquote bedraagt circa 60 procent van het bbp.¹⁹

Vanaf 2026 begroot Curaçao jaarlijkse aflossingen aan de CBCS in het kader van de afwikkeling van de Girobank. De aflossingen op reguliere leningen nemen in de periode 2026-2029 eveneens toe, als gevolg van de aanvullende leningen die Curaçao voornemens is aan te trekken voor kapitaalinvesteringen.

Verantwoording

De laatst vastgestelde jaarrekening van het land Curaçao dateert van 2018. Sindsdien is formeel geen verantwoording afgelegd aan de Staten over het gevoerde budgettaire beleid. Het Cft spoort Curaçao aan om prioriteit te geven aan het verantwoordingsproces en zo spoedig mogelijk de jaarrekeningen van 2019 tot en met 2024 vast te stellen. Deze jaarrekeningen zijn (in concept) gereed.

Collectieve sector

Conform artikel 23 van de Rft had de collectieve sector voor de jaren 2025 en 2026 uiterlijk op 1 april 2024 vastgesteld moeten zijn. Ook ontbreken de rapportages over de uitgaven-, ontvangsten-, tekort- en schuld cijfers van de collectieve sector voor 2023 en 2024.

Bijlage 2: Eindnoten

¹ Op 14 augustus 2025 adviseerde het Cft bij de OB 2026 van Curaçao. Het Cft oordeelde dat de OB cijfermatig voldoet aan de normen van de Rft en deed diverse aanbevelingen. Hierop heeft Curaçao de OB aangepast en ingediend bij de Staten. De aangepaste OB is op 18 december 2025 vastgesteld.

² Het Cft adviseert op basis van artikel 12 van de Rft bij de vastgestelde begroting. Het toetsingskader voor de beoordeling van de vastgestelde begroting wordt gevormd door de Rft aangevuld met de aanwijzing die de Rijksministerraad op 12 juli 2019 heeft gegeven aan het bestuur van Curaçao en die op 24 november 2020 is bijgesteld. Staatsblad 2019, 279, Besluit van 12 juli 2019, houdende het geven van een aanwijzing aan het bestuur van Curaçao tot aanpassing van de begroting 2019, rekening houdend met de in artikel 15 van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten genoemde normen. Bij besluit van 24 november 2020, nummer 2020002389, is bevestigd dat de aanwijzing na het Kroonberoep in stand blijft maar alleen nog zal bestaan uit het naleven van de aflossingsovereenkomst tussen het Algemeen Pensioenfonds Curaçao (APC) en het land Curaçao, waarbij het land zo mogelijk aanvullende aflossingen zal doen uit overschotten op de gewone dienst in de komende jaren.

³ Artikel 15 lid 1 sub a van de Rft.

⁴ Dit oordeel kent enige onzekerheid, vanwege het feit dat de begroting op onderdelen niet voldoet aan een volledige, ordelijke en controleerbare begroting (artikel 15, lid 2) en daarmee niet met zekerheid kan worden geconcludeerd dat aan de centrale begrotingsnorm wordt voldaan. Bij vaststelling van de jaarrekening over het desbetreffende begrotingsjaar kan op basis van het oordeel van de accountant (een goedkeurende verklaring wat betreft getrouwheid) pas met zekerheid worden beoordeeld of daadwerkelijk is voldaan aan de centrale begrotingsnorm.

⁵ Conform artikel 12 lid 4 van de Rft is de reactietermijn 14 dagen.

⁶ Cft, kenmerk Cft 202500087, Advies bij de ontwerpbegroting 2026, d.d. 14 augustus 2025.

⁷ Artikel 15 lid 2 sub b en sub c van de Rft.

⁸ Regering van Curaçao, Premier Pisas en organisaties van gepensioneerden bereiken nationaal akkoord over AOV, https://gobiernu.cw/nl/notisia_di_ministernan/premier-pisas-en-organisaties-van-gepensioneerden-bereiken-nationaal-akkoord-over-aov/, d.d. 22 december 2025.

⁹ Cft, kenmerk Cft 202200074, Reactie op de eerste uitvoeringsrapportage 2022, d.d. 8 juli 2022.

¹⁰ Cft, kenmerk Cft 202500090, Advies bij de ontwerpbegrotingswijziging 2025 van Curaçao, d.d. 21 augustus 2025.

¹¹ Artikel 15 lid 1 sub c van de Rft.

¹² Artikel 23 en artikel 24 van de Rft.

¹³ Uitwerking van aanbeveling 1 van het rapport van de evaluatiecommissie Rijkswet financieel toezicht 2024. Kamerstukken II 2023-2024, 34269, nr.9.

¹⁴ Cft, kenmerk Cft 202500102, Toepassing toetsingskader financieel beheer, d.d. 8 oktober 2025.

¹⁵ Algemene Rekenkamer Curaçao, zonder kenmerk, Rapport Jaarrekening Land Curaçao 2023, d.d. december 2025.

¹⁶ In deze tabel is sprake van afronding op hele XCG miljoenen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen in de tabel voorkomen.

¹⁷ SVB, Meerjarenprognose sociale fondsen, april 2025.

¹⁸ In deze tabel is sprake van afronding op hele XCG miljoenen. Hierdoor kunnen afrondingsverschillen in de tabel voorkomen.

¹⁹ Gebaseerd op een schuldpositie van XCG 4.046 miljoen ultimo september 2025 en een bbp voor 2025 van XCG 6.698 miljoen, ontleend aan CBCS, Economic Bulletin, d.d. september 2025. De totale schuld van het land is gelijkgesteld aan het totale vermogen van het land minus het eigen vermogen.